

Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІНФАРМАТЫКІ І РАДЫЕЭЛЕКТРОНІКІ

Кафедра праграмнага забеспячэння

інфармацыйных тэхналогій

АНГЛА - РУСКА - БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК АСНОЎНЫХ СКАРАЧЭННЯЎ У ГАЛІНЕ ІНФАРМАЦЫЙНЫХ ТЭХНАЛОГІЙ

ДЛЯ СТУДЭНТАЎ, ВЫКЛАДЧЫКАЎ, СПЕЦЫЯЛІСТАЎ

МІНСК 1996

Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь
Беларускі дзяржаўны універсітэт інфарматыкі і радыеэлектронікі
Кафедра праграмнага забеспячэння інфармацыйных тэхналогій

Англа-руска-беларускі слоўнік асноўных скарачэнняў у галіне інфармацыйных тэхналогій для студэнтаў, выкладчыкаў, спецыялістаў

Мінск 1996

УДК 002.6

Англа-руска-беларускі слоўнік асноўных скарачэнняў у галіне інфармацыйных тэхналогій для студэнтаў, выкладчыкаў, спецыялістаў, якія займаюцца інфармацыйнымі тэхналогіямі. /Скл. П.Ю.Бранцэвіч, А.С.Кабайла.- Мн.:БДУІР, 1996.- 58 ст.

Сучасныя выданні па інфармацыі ўтрымліваюць вялікую колькасць абрэвіятур, якія адпавядаюць навейшым тэхналогіям, стандартам і іх пратаколам. Як правіла, расшыфроўка іх адсутнічае па прычыне частай прымяняльнасці. У гэтай сувязі прапануецца кароткі слоўнік асноўных скарачэнняў у галіне інфармацыйных тэхналогій.

Па прынцыпу пабудовы слоўнік утрымлівае англійскую абрэвіятуру, якая сустракаецца найбольш часта, яе расшыфроўку на англійскай, рускай і беларускай мовах. У асобных выпадках прыводзіцца альтэрнатыўны варыянт, пры неабходнасці - тлумачэнні у дужках на рускай і беларускай мовах. Пры ужыванні спецыяльных тэрмінаў на беларускай мове аўтары выкарыстоўвалі канцэпцыі,прапанаваныя тэрміналагічнай камісіяй Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны. У той жа час, аўтары не адмаўляюць магчымасці неадназначнасці ва ўжыванні асобных тэрмінаў. Так, на іх думку, побач з гістарычна і лінгвістычна абгрунтаваным напісаннем тэрміна "камлутар" мае права на існаванне і трансфармаванне праз рускую мову ужыванне яго трактоўкі як "камп'ютар".

У цэлым, аўтары выказваюць спадзяванне, што прапанаваны слоўнік скарачэнняў акажа Вам дапамогу пры карыстанні спецыяльнай літаратурай у галіне інфармацыйных тэхналогій, асабліва замежнымі перыядычнымі выданнямі і сігнальна-рэкламнай інфармацыяй.

A

AAI Application to Application Interface. интерфейс связи между приложениями	інтэрфейс сувязі паміж дастасоўнымі праграмамі [дастасаваннямі]
AAR automatic alternative routing, маршрутизация с автоматическим обходом неисправных узлов	маршрутаванне з аўтаматычным абходам няспраўных вузлоў
ABC Application Building Classes, классы построения приложений	класы пабудовы дастасоўных праграм [дастасаванняў]
ABI Application Binary Interface, двоичный интерфейс приложений	двайковы інтэрфейс дастасоўных праграм [дастасаванняў]
ACD 1.automatic call distributor автоматическое распределение вызовов(в системах телефонной связи)	аўтаматычнае размеркаванне выклікаў(у сістэмах тэлефоннай сувязі)
2.automatic call distributor устройство автоматического распределения вызовов	уладжанне аўтаматычнага размеркавання [выклікаў]
ACIA asynchronous communications interface adapter, адаптер асинхронной связи	адаптар асінхроннай сувязі
ACMS 1. Application Control and Management System, система контроля и администрирования приложений	сістэма кантролю і адміністравання дастасоўных праграм
2.Automated Connection Manager Server, сервер автоматизированного управления соединениями	сэрвер аўтаматызаванага кіравання злучэннямі
ACS automated cartridge system, автоматизированная картриджная система	аўтаматызаваная касетная(картрыджная) сістэма
ADB Apple Desktop Bus. шина настольных систем фирмы Apple Computer	шына настольных сістэм фірмы Apple Computer

ADF Automatic Document Feeder, автоматический загрузчик оригиналов(в копировальном устройстве)	аўтаматычны загрузчык арыгіналаў(у капіравальным уладжанні)
ADL automated data library, автоматизированная библиотека данных	аўтаматызаваная бібліятэка звестак [дадзеных]
ADMD Administration Manager Domain, домен административного управления(отдельная сеть, входящая в Internet)	дамен адміністратыўнага кіравання(асобная сетка, якая ўваходзіць у Internet)
ADSL-asymmetrical digital subscriber line, ассиметричная цифровая абонентская линия	асіметрычная лічбавая абаненцкая лінія
AEC-automatic error correction , автоматическое исправление ошибок	аўтаматычнае выпраўленне памылак
AES 1. Application Enviroment Specifications, спецификация среды прикладных програм	спецыфікацыя асяроддзя дастасоўных праграм
2.auto emulation switching , автоматическое переключение эмуляции(режим автоматического распознавания принтером управляющего языка входного текста)	аўтаматычнае пераключэнне эмуляцыі(рэжым аўтаматызаванага распазнавання кіруючай мовы ўваходнага тэксту) [мова кіравання ўваходнага тэксту]
AFN Access Feeder Node, узел , обеспечивающий доступ (в сети)	вузел,які забяспечвае доступ (у сетцы)
AIFF Audio Interchange File Format,файловый формат для обмена аудиоданными	файлавы фармат для абмена аўдыезвесткамі [гукавымі дадзенымі]
ALM 1.Application Loadable Module, приложение в виде загружаемого модуля (NetWare);	1.[дастасаванне] у выглядзе загружальнага модуля
2.AppWare Loadable Module, агружаемый модуль среды AppWare	2.загружальны модуль асяроддзя AppWare

AMIS-Audio Messaging Interchange change Specification, спецификацыя обмена речевыми сообщениями	спецыфікацыя абмену моўнымі паведамленнямі
AMLCD active matrix liquidcrystal display, жидкокристаллический дисплей на активной матрице	вадкаснакрышталічны дысплей на актыўнай матрыцы
AMP asymmetrical multiprocessing, ассиметричная мультипроцессорная сорная обработка	асіметрычная мультыпрацэсарная апрацоўка
AMPS Advanced Mobile Phone System, усовершенствованная система мобильной радиотелефонной связи (стандарт сотовой связи в США)	удасканаленая сістэма мабільнай радыетэлефоннай сувязі (стандарт сотавай сувязі ў ЗША)
ANDF Architecture Neutral Distribution Format, независимый от архитектуры формат электронного распространения ПО	Незалежны ад архітэктуры фармат электроннага распаўсюджвання праграмнага забяспячэння(ПЗ)
ANI automatic number identificator,автоматическое определение номера(телефона)	аўтаматычнае вызначэнне нумара (тэлефона)
AOCE Apple Open Collaboration Enviroment, открытая среда взаимодействия фирмы Apple (набор интерфейсов прикладного программирования)	адкрытае асяроддзе ўзаемадзеяння фірмы Apple (набор інтэрфейсаў дастасоўнага праграмавання)
API Application Programming Interface, интерфейс прикладного программирования	інтэрфейс дастасоўнага праграмавання
APM Application Power Management. усовершенствованное управление питанием(стандарт)	удасканаленае кіраванне сілкаваннем
APPC Advanced Program-to-Program Communications, развитая связь между программами(интерфейс фирмы IBM)	развітая сувязь паміж праграмамі (інтэрфейс фірмы IBM)

APPN Advanced Peer-to-Peer Networking, развитая архитектура одноуровневых сетей (схема маршрутизации фирмы IBM для сетей SNA)	развітая архітэктура аднаўзроўневых сетак (схема маршрутызацыі фірмы IBM для сетак SNA)
APT application programming tools, инструментальные средства прикладного программирования	інструментальныя сродкі дастасоўнага праграмавання
ARL Access Rights List, список прав доступа	спіс праў доступу
ART 1. Adaptive Recognition Technology, технология адаптивного распознавания (образов)	тэхналогія адаптыўнага распазнавання (вобразаў)
2. Automatic Recognition Technology, технология автоматического распознавания (интерфейса принтера)	тэхналогія аўтаматычнага распазнавання (інтэрфейса прынтэра)
ASA 1. American Software Assoсiatoin, Американская ассоциация программного обеспечения	Амерыканская асацыяцыя праграмнага забеспячэння
2. American Standarts Association, Американская ассоциация по стандартизации	Амерыканская асацыяцыя па стандартызацыі
ASD automated software distribution, автоматизированное распространение программного обеспечения	аўтаматызаванае распаўсюджванне праграмнага забеспячэння
ASE Accredited System Engineer, уполномоченный инженер-системотехник	упаўнаважаны інжынер-сістэматэхнік
ASF automatic sheet feed, автоматическая подача бумаги (в принтере)	аўтаматычная падача паперы (у прынтэры)
ASR automatic speech recognition, автоматическое распознавание речи	аўтаматычнае распазнаванне мовы
ATDM asynchronous time division multiplexing, асинхронное мультиплексирование с разделением времени (временное уплотнение)	асінхроннае мультыплексаванне з раздзяленнем часу
ATM 1. Asynchronous Transfer Mode, режим асинхронной передачи;	рэжым асінхроннай перадачы
2. Automatic Teller Machine	
1) торговый автомат	гандлёвы аўтамат
2) банковский автомат, банкомат	банкаўскі аўтамат, банкамат
AUI 1. Access Unit Interface, интерфейс устройств доступа	інтэрфейс уладжанняў доступу
2. attachment unit interface, интерфейс устройств подключения	інтэрфейс уладжанняў падключэння
AVI Audio Video Interlaced, чередование аудио и видео (технология фирмы Microsoft в области систем мультимедиа)	чаргаванне аўдыё і відэа (тэхналогія фірмы Microsoft у галіне сістэм мультымедыя)
AVNP Autonomous Virtual Network Protocol, протокол автономной виртуальной сети	пратакол аўтаномнай віртуальнай сеткі
AVR automatic voice recognition, автоматическое распознавание речи (голоса)	аўтаматычнае распазнаванне мовы (голасу)

B

BCS Basic catalog structure, базовая структура каталога	базавая структура каталога
BDC аckup domain controller, резервный контроллер домена (см. также PDC)	рэзервавы кантролер дамена (гл. таксама PCD)
BFS Boot File System, загрузочная файловая система (поддерживающая загрузку независимо от используемой файловой системы)	загрузачная файлавая сістэма (якая падтрымлівае загрузку незалежна ад выкарыстоўваемай файлавай сістэмы)

системы)	
BFT binary file transfer, передача двоичных файлов (стандарт)	перадача двайковых файлаў
BNA Broadband Network Architecture, архитектура широкополосных сетей (предложена фирмой IBM)	архітэктура шырокапалосных сетак (прапанована фірмай IBM)
BOP bit-oriented protocol , протокол побитовой передачи данных	пратакол пабітавай перадачы звестак
BRP Business Process Reengineering, реорганизация (реинжиниринг) системы ведения бизнеса	рэарганізацыя(рэінжынірынг) сістэмы вядзення бізнесу
BRIM Bridge Router Interface Module, интерфейсный модуль моста/маршрутизатора	інтэрфейсны модуль маста/маршрутызатара
BTAC branch target address cache, кэш-память адресов ветвлений	памяць адрасоў разгалінаванняў

C

CAM Controlled Attachment Module, управляемый модуль подключения к среде	кіруемы модуль падключэння да асяроддзя
CAS Communication Application Specification,спецификация приложений связи(стандарт,разработанный фирмами INTEL и DIGITAL Communications Associates)	спецыфікацыя дастасаванняў сувязі (стандарт,распрацаваны фірмамі INTEL і DIGITAL Communications Associates)
CASE Computer-Aided Sofrware Engineering, система автоматизированной разработки програм	сістэма аўтаматызаванай распрацоўкі праграм
CAV Constant Angular Velocity, 1) постоянная угловая скорость,	пастаянная вуглавая хуткасць

2) соответствующий способ записи информации на лазерный диск	адпаведны спосаб запісу інфармацыі на лазерны дыск
3) соответствующий формат лазерного диска,поддерживающий пошаговый захват	адпаведны фармат лазернага дыска, які падтрымлівае пакрокавы захоп
CCIA Computer and Communications Industry Association, Ассоциация производителей средств вычислительной техники и связи (США)	Асацыяцыя вытворцаў сродкаў вылічальнай тэхнікі і сувязі (ЗША)
CDDI Copper Distributer Data Interface, распределенный интерфейс передачи данных по кабельным линиям (вариант FDDI для кабельных линий)	размеркаваны інтэрфейс перадачы звестак па кабельных лініях (варыянт FDDI кабельных ліній)
CDE1.Common Desktop Enviroment общая вычислительная среда для настольных систем;	Агульнае вылічальнае асяроддзе для настольных сістэм
2.Cooperative Development Enviroment, среда коллективной разработки програм (стандартная спецификация UNIX)	асяроддзе калектыўнай распрацоўкі праграм(стандартная спецыфікацыя UNIX)
CDFS-CD-ROM File System, файловая система на компакт-дисках	Файлавая сістэма на кампакт-дысках
CDI(CD-I) compact disk interactive,интерактивный компакт-диск	інтэрактыўны кампакт-дыск
CDMA Code Division Multiple Access, множественный доступ с кодовым разделением (каналов)	множны доступ з кодавым раздзяленнем (каналаў)
CDPD Cellular Digital Packed Data, пакеты цифровых данных сотовой сети(стандарт на пересылку пакетов по неиспользуемым в данное время линиям речевой связи в сотовой сети)	пакеты лічбавых звестак сотавай сеткі (стандарт на перасылку пакетаў па невыкарыстоўваемых у дадзены час лініях моўнай сувязі ў сотавай сетцы
CD-ROM Compact Disk Read-Only	

Memory, ПЗУ на компакт-дисках	ПЗУ на кампакт-дысках
CEM contract electronic manufacturers, изготовители электронной аппаратуры (смонтированных печатных плат) на заказ	вытворцы электроннай апаратуры (эманціраваных друкаваных плат) на заказ
CEO Chief Executive Officer, главный администратор, исполнительный директор, распорядитель (фирмы)	галоўны адміністратар, выканаўчы дырэктар, распарадчык(фірмы)
CGI Computer Graphics Interface интерфейс машинной графики	інтэрфейс машыннай графікі
CGM computer graphics metafile, метафайл машинной графики (стандартный формат хранения и передачи изображений)	метафайл машыннай графікі (стандартны фармат захавання і перадачы выяў)
CIC	
1.carrier(circuit)identificator code, код идентификации канала;	код ідэнтыфікацыі канала
2.commercial Internet carriers, поставщики платных услуг в сети Internet	пастаўшчыкі платных паслуг у сетцы Internet
CIDR Classless Inter-Domain Routing, бесклассовая междоменная маршрутизация	бяскласавая міждаменная маршрутызацыя
CIF 1.Common Intermediate Format, единый промежуточный формат (стандарт на разрешающую способность при цифровом кодировании/декодировании видеосигналов)	адзіны прамежкавы фармат (стандарт на дазваляючую здольнасць пры лічбавым кадаванні/дэкадаванні відэасігналаў
2.Customer Information File файл информации о заказчике	файл інфармацыі аб заказчыку
CIO Chief Information Officer, руководитель информационой службы (компании;	кіраўнік інфармацыйнай службы (кампаніі)
CIT computer-integrated telephony, компьютерная телефония	камп'ютарная(кампутарная)тэлефанія

CLI Call Level Interface, интэрфейс на уровне вызовов(коммуникационный интерфейс для обеспечения связи между различными базами данных)	інтэрфейс на ўзроўні вызаваў (камунікацыйны інтэрфейс для забеспячэння сувязі паміж рознымі базамі звестак)
CLNP Connectionless Network Protocol, сетевой протокол передачи без установления соединения	сеткавы пратакол перадачы без устанаўлення злучэння
CLUT Color Look Up Table, таблица цветов	табліца колераў
CLV Constant Linear Velocity,	
1) постоянная линейная скорость	пастаянная лінейная хуткасць
2) соответствующий способ записи информации на лазерный диск	адпаведны спосаб запісу інфармацыі на лазерны дыск
3) соответствующий формат лазерного диска	адпаведны фармат лазернага дыска
CM 1.Configuration Management, управление конфигурацией (сетевых устройств)	кіраванне канфігурацый (сеткавых уладжанняў)
2.control module, управляющий модуль	кіруючы модуль [модуль кіравання]
CMA Communications Management Association, Ассоциация менеджеров в области связи (США)	Асацыяцыя менеджэраў у галіне сувязі(ЗША)
CMIP Common Manager Information Protocol, общий протокол передачи управляющей информации	агульны пратакол перадачы кіравальнай інфармацыяй
CMS 1.Call Manager System, система управления (телефонными) вызовами	сістэма кіравання (тэлефоннымі) вызавамі
2.Color Management System, система управления цветом	сістэма кіравання колерам
CMVS configuration management and version control, управление конфигурацией и контроль версий	кіраванне канфігурацыяй і кантроль версій

CMW compartmented mode workstation, рабочая станция, функционирующая в сети изолированно от других	рабочая станцыя, функцыяніруючая у сетцы ізалявана ад другіх
CNLP Connectionless Network Layer Protocol, протокол сетевого уровня без установления соединения (протокол типа "маршрутизатор"-"маршрутизатор" без организации передачи данных)	пратакол сеткавага ўзроўню без устанаулення злучэння (пратакол тыпа "маршрутызатар"-"маршрутызатар" без арганізацыі перадачы звестак)
CNM Customer Network Management управление абонентской сетью	кіраванне абаненцкай сеткай
CNX Certified Network Expert, сертифицированный специалист по сетям	сертыфікаваны спецыяліст па сетках
CODE Client/Server Open Development Environment, открытая среда разработки программ типа клиент/сервер	адкрытае асяроддзе распрацоўкі праграм тыпу кліент/сервер
COP character-oriented protocol протокол посимвольной передачи данных	пратакол пасімвальнай перадачы звестак
COR conneection-oriented routing, маршрутизация, ориентированная на установление соединений	маршрутызацыя, арыентаваная на ўстанаўленне злучэнняў
CORBA Common Object Request Broker Architecture, единая архитектура программы-брокера об'ектных запросов (составная часть OMA)	адзіная архітэктура праграмы-брокера аб'ектных запытаў (састаўная частка OMA)
COSE Common Open Software Environment, общая среда открытого программного обеспечения (стандарт)	агульнае асяроддзе адкрытага праграмнага забяспячэння
CPI (cpi) 1.characters perinch число знаков на дюйм	колькасць знакаў на дзюйм

2.Common Programming Interface, единый интерфейс программирования (стандарт IBM для протоколов установления связи и сеансов информационного обмена)	адзіны інтэрфейс праграмавання (стандарт IBM для пратаколаў устанаулення сувязі і сеансаў інфармацыйнага абмену)
CRC cyclic redundancy check, контроль с использованием циклического избыточного кода	кантроль з выкарыстакнем цыклічнага залішняга коду [ліішкавага]
CRS customer response system, система обратной связи с потребителем	сістэма зваротнай сувязі са спажыўцом
CRU customer replaceable unit, блок, заменяемый пользователем	блок, замяняемы карыстальнікам
CSDN circuit-switched data network, сеть передачи данных с коммутацией каналов	сетка перадачы звестак з камутацыяй каналаў
CSMA/CD Carrier Sense Mutiple Access/Collision Detection, множественный доступ с контролем носителя и обнаружением конфликтов (стандартный протокол)	множны доступ з кантролем носьбіта і выяўлення канфліктаў (стандартны пратакол)
CSTA Computer Supported Telecommunications Application, применение телекоммуникационных технологий с использованием вычислительной техники (стандарт **ECMA**)	прымяненне тэлекамунікацыйных тэхналогій з выкарыстаннем вылічальнай тэхнікі
CUA Common User Access, единый пользовательский доступ (стандарт IBM для интерфейса пользовательских программ)	адзіны карыстальніцкі доступ (стандарт IBM для інтэрфейса карыстальніцкіх праграм) [карыстальнікаў]
CVF Compressed Volume File, файл сжатого тома	файл сціснутага тома
CVI Compressed Video Interoperability, взаимодействие при работе с уплотненными видеоданными (протокол)	узаемадзеянне пры рабоце з ушчыльненымі відэазвесткамі (пратакол)

DA disk array, дисковая матрица	дыскавая матрыца
DAE Distributed Application Environment, среда распределенных приложений	асяроддзе размеркаваных дастасаванняў
DAMA demand-assignment multiple access, множественный доступ с предоставлением канала по требованию	множны доступ з прадастаўленнем канала па патрабаванню
DANS Distributed Administration of Network Software, распределенное управление сетевым программным обеспечением (Фирма Sun)	размеркаванае кіраванне сеткавым праграмным забеспячэннем (фірма Sun)
DAP 1. Database Access Point, место доступа к базе данных (в сети)	месца доступу да базы звестак (у сетцы)
2. Directory Access Protocol, протокол доступа к каталогам	пратакол доступу да каталогаў
DAS	
1. data acquisition system, система сбора данных	сістэма збору звестак
2. dual attachment station, станция с двойным подключением (к сети)	станцыя з двайным падключэннем (да сеткі)
DASD direct-access storage device, запоминающее устройство с прямым доступом, ЗУПД	уладжанне запамінання з непасрэдным доступам, ЗУНД
DBCL database control language, язык управления базами данных	мова кіравання базамі звестак
DBMS Database Management System, система управления базами данных, СУБД	сістэма кіравання базамі звестак, СКБЗ
DBR dial-up bridge/router, мост/маршрутизатор, устанавли-	маршрутызатар, які ўстанаўліваецца ў камутацыйных лініях

ваемый в коммутируемых линиях	
DCB Domain Control Database, управляющая база данных домена (каталог, содержащий информацию о всех совместно используемых ресурсах домена)	база кіравання [дадзеных] звестак дамену (каталог, які ўтрымлівае інфармацыю аб усіх выкарыстаных сумесна рэсурсах дамену)
DCC Digital Compact Cassette, цифровая компакт-кассета	лічбавая кампакт-касета
DCE	
1. data communications eguipment, аппаратура передачи данных, АПД	апаратура перадачы звестак, АПЗ
2. Distributed Computing Environment, среда распределенных вычислений	асяроддзе размеркаваных вылічэнняў
DDB distributed database, распределенная база данных	размеркаваная база звестак [дадзеных]
DDBMS distributed database management system, система управления распределенными базами данных	сістэма кіравання размеркаванымі базамі звестак [дадзеных]
DDCMP digital data communication message protocol, протокол цифровой передачи сообщений	пратакол лічбавай перадачы паведамленняў
DDCS Distributed Data Communications Server, сервер связи с распределенными данными	сервер сувязі з размеркаванымі звесткамі [дадзенымі]
DDE	
1. direct data entry, прямой ввод данных	непасрэдны ўвод звестак
2. Dynamic Data Exchange, динамический обмен данными	дынамічны абмен звесткамі
DDL Data Definition Language, язык описания данных	мова апісання звестак
DDM Distributed Data Management, распределенное управление данными	размеркаванае кіраванне звесткамі

DDP distributed data processing, распределенная обработка данных	размеркаваная апрацоўка звестак
DEMARC Distributed Enterprise Management Architecture, распределенная архитектура управления сетью масштаба предприятия (разработана фирмой Banyan)	размеркаваная архітэктура кіравання сеткай маштабу [узроўняў] прадпрыемства (распрацавана фірмай Banyan)
DEN Document Enabled Networking, сетевая среда, поддерживающая работу с документами (единая модель распространения документов в Net Ware независимо от их формы)	сеткавае асяроддзе, якое падтрымлівае працу з дакументамі (адзіная мадель распаўсюджвання дакументаў у Net Ware незалежна ад іх формы)
DES Data (Digital) Encryption Standard, стандарт шифрования данных	стандарт шыфравання звестак [дадзеных]
DFS Distributed File Services (System), распределенная файловая служба (система)	размеркаваная файлавая служба (сістэма)
DFT Disk Failure (Fault) Tolerance, средства поддержки отказоустойчивости диска	сродкі падтрымкі адказаўстойлівасці дыска
DHCP Dynamic Host Configuration Protocol, протокол динамической настройки конфигурации главной ЭВМ (метод управления информацией о сетевых ПК-клиентах с пульта хост-ЭВМ)	пратакол дынамічнай настройкі канфігурацыі галоўнай ЭВМ (метад кіравання інфармацыяй аб сеткавых ПК-кліентах з пульта хост-ЭВМ) [кліентах у сетцы]
DIP	
1. document and image processing, обработка документов и изображений	апрацоўка дакументаў і адлюстраванняў
2. dual-in-line package, двухрядный корпус, корпус ДИП (микросхема с двухрядным расположением выводов)	двухрадавы корпус, корпус ДИП (мікрасхема з двухрадавым размяшчэннем вывадаў)
DISA	
1. Data Interchange Standards Assotiation, Ассоциация по стандартам обмена данными (США)	Асацыяцыя па стандартах абмену звесткамі (ЗША)
2. direct inward system access, прямой внутрисистемный доступ	непасрэдны ўнутрысістэмны доступ
DL distribution lists, списки рассылки	спісы рассылкі
DLCI data link control identifier, управляющий идентификатор канала передачи данных	ідэнтыфікатар кіравання канала перадачы звестак
DLCP Data Link Control Protocol, протокол управления каналом передачи данных	пратакол кіравання каналам перадачы звестак
DLL Dynamic Link Library, динамически компонуемая библиотека	дынамічна кампануемая бібліятэка
DLMS Digital Link Management System, система управления цифровыми линиями передачи данных	сістэма кіравання лічбавымі лініямі перадачы звестак
DLSw Data Link Switching, коммутация каналов передачи данных (спецификация фирмы IBM)	камутацыя каналаў перадачы звестак (спецыфікацыя фірмы IBM)
DMD digital micromirror display, цифровой микрсзеркальный (проекционный) дисплей	лічбавы мікралюстэркавы (праекцыйны) дысплей
DME Distributed Management Environment, среда распределенного управления	асяроддзе размеркаванага кіравання
DMI Desktop Management Interface, интерфейс управления настольными системами (разработан группой DMTF)	інтэрфейс кіравання настольнымі сістэмамі (распрацаваны групай DMTF)
DMS	
1. Data Management System, система управления данными	сістэма кіравання звесткамі

2. Document Management Service (System), служба (система) управления документами	служба (сістэма) кіравання дакументамі
DMTF Desktop Management Task Force, рабочая группа по управлению настольными системами (консорциум производителей ПО, разрабатывающий открытый стандартный метод доступа к информации в настольных ПК)	рабочая група па кіраванню настольнымі сістэмамі (кансорцыум вытворцау ПЗ, які распрацоўвае адкрыты стандартны метад доступу да інфармацыі ў настольных ПК)
DNS Domain Name System (Service), система (служба) именования доменов (протокол обслуживания каталогов в TCP/IP)	сістэма (служба) называння даменаў (пратакол абслугоўвання каталогаў у TCP/IP)
DOAPI DOS Open API, открытый интерфейс прикладного программирования в среде DOS	адкрыты інтэрфейс дастасоўнага праграмавання ў асяроддзі DOS
DOE Distributed Object Environment, распределенная объектная среда (предложена фирмой SunSoft)	размеркаванае аб'ектнае асяроддзе (прапанавана фірмай SunSoft)
DOMS Distributed Object Management System, система управления распределенными объектами	сістэма кіравання размеркаванымі аб'ектамі
DPM	
1. data processing manager, программа управления обработкой данных	праграма кіравання апрацоўкай звестак
2. dual processor mode, двухпроцессорная обработка	двухпрацэсарная апрацоўка
DPMI DOS Protected Mode Interface, интерфейс защищенного режима в среде DOS	інтэрфейс абароненага рэжыму у асяроддзі DOS
DPP distributed parallel processing, распределенная параллельная обработка (данных)	размеркаваная паралельная апрацоўка (звестак)
DPS	
1. Distributed Processing System, распределенная система обработки данных	размеркаваная сістэма апрацоўкі звестак
2. Document Processing System, система обработки документов	сістэма апрацоўкі дакументаў
DRAM Dynamic RandomAccess Memory, динамическая оперативная память, динамическое ЗУ с произвольной выборкой, ДЗУПВ	дынамічная аператыўная (хуткадаступная) памяць, дынамічнае ЗУ з адвольнай выбаркай, ДЗУАВ
DRAW direct read after write, считывание непосредственно после записи	счытванне непасрэдна пасля запісу
DRDA Distributed Relational Database Architecture, распределенная архитектура реляционных баз данных (стандарт фирмы IBM)	размеркаваная архітэктура рэляцыйных баз звестак (стандарт фірмы IBM)
DSA	
1. Digital Signature Algorithm, алгоритм цифровой подписи	алгарытм лічбавага подпісу
2. Directory System Agent, системный агент каталога	сістэмны агент каталога
3. Dynamic Scalable Architecture, динамическая расширяемая архитектура	дынамічна пашыраемая архітэктура
DSDD double-sided double-density, двусторонняя дискета с двойной плотностью записи	двухбаковая дыскета з падвойнай шчыльнасцю запісу
DSOM Distributed System Object, модель распределенных системных объектов	мадэль размеркаваных сістэмных аб'ектаў
DSSD double-sided single-density, двусторонняя дискета с одинарной плотностью записи	двухбаковая дыскета з адзінарнай шчыльнасцю запісу
DTP distributed transaction processing, распределенная обработка транзакций	размеркаваная апрацоўка транзакцый
DV digital video, цифровое видео	лічбавае відэа

DVE Digital Video Editor, средства редактирования цифровых видеоданных	сродкі рэдагавання лічбавых відэазвестак
DXI Data Exchange Interface, интерфейс обмена данными	інтэрфейс абмену звесткамі
DXS Directory Exchange Server, сервер обмена каталогами	сервер абмену каталогамі

E

EAD Enhanced Access Diversity, улучшенный многовариантный доступ (метод маршрутизации)	палепшаны шматварыянтны доступ (метад маршрутызацыі)
EASE Embedded Advanced Sampling Environment, встроенная среда опроса с дополнительными возможностями (система сбора и анализа статистики по сетевому трафику с предоставлением этой информации администратору)	убудаваная сістэма апытання з дадатковымі магчымасцямі (сістэма збору і аналізу статыстыкі па сеткаваму трафіку з прадстаўленнем гэтай інфармацыі адміністратару)
EBB electronic bulletin board, электронная доска объявлений	электронная дошка аб'яў
EBR Enterprise Backup and Restore, система резервного копирования и восстановления информации в сети масштаба предприятия	сістэма рэзервовага капіравання і аднаўлення інфармацыі ў сетцы маштабу прадпрыемства
ECC Error-Correcting Code, код с исправлением ошибок	код з выпраўленнем памылак
ECMA European Computer Manufactures Assotiation, Европейская ассоциация производителей вычислительной техники	Еўрапейская асацыяцыя вытворцаў вылічальнай тэхнікі
ECNE Enterprise Certified NetWare Engineer, сертифицированный инженер по эксплуатации Net Ware в сети масштаба предприятия	сертыфікаваны інжынер па эксплуатацыі Net Ware ў сетцы маштабу прадпрыемства
ECS external cache socket, гнездо для подключения внешней кэш-памяти	гняздо для падключэння знешняй кэш-памяці
EDCC error detection and correction code, код с обнаружением и исправлением ошибок	код з выяўленнем і выпраўленнем памылак
EDD Electronic Document Delivery, электронная доставка документов	электронная дастаўка дакументаў
EDMS Electronic Document Management System, система управления электронными документами	сістэма кіравання электроннымі дакументамі
EIN electronic ID number, электронный идентифицирующий номер	электронны ідэнтыфікаваны нумар
EIS executive information system, информационная система для руководящих сотрудников	інфармацыйная сістэма для кіруючых супрацоўнікаў
EISA Extended Industry Standard Architecture, расширенная промышленная стандартная архитектура (тип системной шины)	пашыраная прамысловая стандартная архітэктура (тып сістэмнай шыны)
EMMI Enhanced Multimedia Interface, усовершенствованный интерфейс мультимедиа (разработан корпорацией AT&T)	удасканалены інтэрфейс мультымедыя (распрацаваны карпарацыяй AT&T)
EMX Enterprise Mail Exchange, автоматическая коммутация сообщений в сети масштаба предприятия	аўтаматычная камутацыя паведамленняў у сетцы маштабу прадпрыемства
EN end node, конечный узел (в сети)	канцавы вузел (у сетцы)
ENMS enterprise network management system, система управления сетью масштаба предприятия	сістэма кіравання сеткай маштабу прадпрыемства
EOM event-oriented modelling, моделирование, ориентированное	мадэляванне, арыентаванае на падзею

на событие

ES enterprise system, (сетевая) система масштаба предприятия — (сеткавая) сістэма маштабу прадпрыемства

ESCON Enterprise System Connection, связь систем в сети масштаба предприятия — сувязь сістэм у сетцы маштабу прадпрыемства

ESD Electronic Software Distribution, электронное распространение программного обеспечения — электроннае распаўсюджванне праграмнага забеспячэння

ESDL electronic software distribution and licensing, электронное распространение и лицензирование программного обеспечения — электроннае распаўсюджванне і ліцэнзаванне праграмнага забеспячэння

ESL electronic software licensing, электронное лицензирование программного обеспечения — электроннае ліцэнзаванне праграмнага забеспячэння

ESM

1. Enterprise Storage Manager, программа управления внешней памятью в сети масштаба предприятия — праграма кіравання знешняй памяцццю ў сетцы маштабу прадпрыемства

2. Ethernet Switching Module, коммутационный модуль сети Ethernet — камутацыйны модуль сеткі Ethernet

ETC Enhanced Throughput Cellular, усовершенствованная сотовая связь (протокол корпорации AT&T для исправления ошибок передачи в сотовых сетях) — удасканаленая сотавая сувязь (пратакол карпарацыі AT&T для выпраўлення памылак перадачы ў сотавых сетках)

ETSI European Telecommunications Standards Institute, Европейский институт по стандартам в области телекоммуникаций — Еўрапейскі інстытут па стандартах у галіне тэлекамунікацый

F

FAT File Allocation Table, таблица размещения файлов (в операционной системе DOS) — табліца размяшчэння файлаў (у аперацыйнай сістэме DOS)

FCS Fiber Channel Standard, стандарт на волоконно-оптические каналы — стандарт на валаконна-аптычныя каналы

FCSI Fiber Channel System Initiative. инициатива по системе волоконно-оптической связи (совместная программа Sun Microsystems, IBM и Hewlett-Packard) — ініцыятыва па сістэме валаконна-аптычнай сувязі (сумесная праграма Sun Microsystems, IBM і Hewlett-Packard)

FDD Floppy Disk Drive, накопитель на гибких магнитных дисках, НГМД — накапляльнік на гнуткіх магнітных дысках, НГМД

FDDI Fiber Distributed Data Interface, распределенный интерфейс передачи данных по волоконно-оптическим каналам (стандарт) — размеркаваны інтэрфейс перадачы звестак па валаконна-аптычных каналах (стандарт)

FDSE Full Duplex Switched Ethernet, дуплексная коммутируемая сеть Ethernet — дуплексная камутуемая сетка Ethernet

FED ferroelectric display, сегнетоэлектрический дисплей — сегнетаэлектрычны дысплей

FEP front-end processor:

1) интерфейсный процессор — 1) інтэрфейсны працэсар

2) процессор на станции-клиенте (в сети) — 2) працэсар на станцыі-кліенце (у сетцы)

FIFO first-in, first-out, "первым пришел - первым обслужен" (дисциплина обслуживания на основе последовательной очереди) — "першым прыйшоў -першым абслужаны" (дысцыпліна абслугоўвання на аснове паслядоўнай чаргі)

FITS Functional Interpolating Transformation System, система трансформации изображений ме- — сістэма трансфармацыі вывяўленняў метадам функцыянальнай інтэрпаляцыі

тодом функциональной интерполяции	
FLCD ferroelectric liquid crystal display, сегнетоэлектрiческий дисплей на жидких кристаллах	сегнетаэлектрычны дысплей на вадкiх крышталях
FOC fiber-optics communications, волоконно-оптическая связь	валаконна-аптычная сувязь
FPFR fast-packet frame-relay, скоростная пакетная передача с ретрансляцией фрей мов (протокол)	хуткасная пакетная перадача з рэтрансляцыяй фрэймаў (пратакол)
FRX Frame Relay Exchange, обмен с ретрансляцией фреймов	абмен з рэтрансляцыяй фрэймаў
FSF Free Software Foundation, Фонд бесплатного программного обеспечения	Фонд бясплатнага праграмнага забеспячэння
FTAM File Transfer, Access and Management, передача, доступ и управление файлами (протокол)	перадача, доступ і кіраванне файламі (пратакол)
FTS functional test suite, набор функциональных тестов	набор функцыянальных тэстаў
FTSA Fault-Tolerant Server Architecture, отказоустойчивая серверная архитектура	адмоваўстойлiвая серверная архiтэктура

G

GSPPN Gigabit Advanced Peer-to - Peer Networking, архитектура гигабитных одноуровневых сетей (компании IBM)	архiтэктура гiгабiтных аднаўзроўневых сетак (кампанii IBM)
GDMO Guidelines for the Definition of Managed Objects, принципы описания управляемых объектов (стандарт ISO)	прынцыпы апiсання аб'ектаў кiравання (стандарт ISO)

GFS granfather/father/son, "дед/отец /сын" (порядок дублирования на магнитных лентах раз в месяц, раз в неделю, и ежедневно)	"дзед/бацька/сын" (паслядоўнасць дублiравання звестак на магнiтных стужках раз у месяц, раз у тыдзень i штодзенна)
GIS Geografhic Information System. Географическая информационная система, ГИС	геаграфiчная iнфармацыйная сiстэма, ГIС
GIOP Graphical Library Object Parser, синтаксический анализатор географических библиотечных объектов	сiнтаксiчны аналiзатар графiчных вобразаў бiблiятэчных аб'ектаў
GM general manager, главный управляющий, директор-распорядитель	галоўны кiраунiк, дырэктар-распарадчык
GOOP Graphical Object-Oriented Programming, графическое объектноориентированное програмирование	ґрафiчнае аб'ектна-арыентаванае праграмаванне
GOSIP Goverment Open Systems Interctыonnection Profile, правительственный профиль взаимодействия открытых систем (США)	урадавы профiль узаемадзеяння адкрытых сiстэм (ЗША)
GUI Graphical User Interface, графический интерфейс	графiчны iнтэрфейс карыстальнiка

H

HADA High Availability Disk Array, Дисковая матрица с высоким коэффициентом готовности	дыскавая матрыца з высокiм каэфiцыентам гатоўнасцi
HAL Hardware Abstraction Layer, абстрактный уровень аппаратных средств	абстрактны узровень апаратных сродкаў
HAM Host Attachment Module, мо-	модуль падключэння да хост-

дуль подключения к хост-машине	машыны (галоўнай машыны)
HCI human computer interfase, интерфейс "человек-машина"	інтэрфейс "чалавек-машына"
HDL Hadware Description Language, язык описания средств	мова апісання апаратных сродкаў
HDLC High-Level Data Link Control, высокоуровневое управление каналом передачи данных (стандарт ISO)	высокаўзроўневае кіраванне каналам перадачы звестак (стандарт ISO)
HDMC High-Density Modem System система модуляции-демодуляции с высоким коэффициентом сжатия	сістэма мадуляцыі/дэмадуляцыі з высокім каэфіцыентам сціскання
GDTV High Defenition Televsion, телевидение высокой четкости,ТВЧ	тэлебачанне высокай выразнасці,ТВВ
HFT High Function Terminal, многофункциональный терминал	мнагафункцыйны тэрмінал
HIPPI HIgh Perfomance Paralel Interface,высокоскоростной параллельный интерфейс	высокахуткасны паралельны інтэрфейс
HLL high-level language, язык высокого уровня	мова высокага ўзроуню
HLLAPI High Level Language Application ProgrammingInterfase, интерфейс прикладного программирования на языках высокого уровня	інтэрфейс дастасоўнага праграмавання на мовах высокага ўзроўню
HLS hue-level-saturation, цветояркость-насыщенность (метод цветопередачи)	колер, яркасць, насычанасць(метад перадачы колера)
HPFS HIgh Perfomance File System, высокопроизводительная файловая система	высокапрадукцыйная файлавая сістэма
HPR High Perfomance Routing,высокопроизводительная маршрутизация (стандарт фирмы IBM, вошедший в спецификацию APPN;	высокапрадукцыйная маршрутызацыя (стандарт фірмы IBM, які ўвайшоў у спецыфікацыю APPN ; пратакол,вядомы таксама пад на-

протокол известный также под названием APPN+)	звай APPN+)
HPSN High Perfomance Scalable Networking, высокопроизводительные расширяемые сети(архитектура фирмы 3 Com)	высокапрадукцыйныя пашыральныя сеткі (архітэктура фірмы 3 Com)
HSB hue-saturation brightness , цвет-насыщенность-яркость (метод цветопередачи)	колер-насычанасць-яркасть,(метад перадачы колера)
HSDL high-speed data link, высокоскоростной канал передачи данных	высокахуткасны канал перадачы звестак
HSM hierarchical storage management, иерархическое управление запоминающими устройствами	іерархічнае кіраванне ўладжаннямі запамінання
HSPR Hot Standby Router Ppotokol, протокол связи с маршрутизатором горячего резерва (в сети Internet)	пратакол сувязі з маршрутызатарам гарачага рэзерву (у сетцы Internet)
HSSI High Speed Serial Interfase, высокоскоростной последовательный интерфейс	высокахуткасны паслядоўны інтэрфейс
HSV hue-saturation-value,цвет-насыщенность-значение (метод цветопередачи)	колер-насычанасць-значэнне (метад перадачы колера)
HTML Hyper Text Markup Language гипертекстовый язык описания документов	гіпертэкставая мова апісання дакументаў (файлаў)

I

IBN

1.Integrated Branch Node, объединенный коммутационный узел (концентратор/маршрутизатор);	аб'яднаны камутацыйны вузел (канцэнтратар/маршрутызатар);
2.integrated buizness network ,интегральная сеть деловой	інтэгральная сетка дзелавой сувязі

связи	
ICDA Integrated Cashed Disk Array, дисковая матрица со встроенной кэш-памятью	дыскавая матрыца з убудаванай кэш-памяццю
ICFA International Computer Facsimile Asociation, Международная ассоциация компьютерной факсимальной связи	міжнародная асацыяцыя камп'ютарнай факсімальнай сувязі
ICI Inter-Carrier Interface, интерфейс связи между различными телефонными компаниями	інтэрфейс сувязі паміж лініямі розных тэлефонных кампаній
ICTS Inter-city Telecomunications System, система междугородней связи	сістэма міжгароднай сувязі
IDAIPI Integrated Database Application Program Interface,интегрированный интерфейс доступа к базам данных из приложений(стандарт фирмы Borland)	інтэграваны інтэрфэйс доступу да базаў звестак з дастасоўных праграм(стандарт фірмы Borland)
IDDE Integrateds Development and Debbugging Environment,интегрированная среда разработки и отладки (программ)	інтэграванае асяроддзе распрацоўкі і наладкі (праграм)
IDL Interface Definition Language, язык описания интерфейса	мова апісання інтэрфейса
IDMS Integrated Data Managment System,интегрированная система управления данными(система управления базами данных для мainфреймов)	інтэграваная сістэма кіравання звесткамі
IEN Integrated Enterprise Network, интегрированная сеть масштаба предприятия	інтэграваная сетка маштаба прадпрыемства
IETF Internet Ingineering Task Force, рабочая группа по стандартам сети Internet	рабочая група па стандартах для сеткі Internet
IH Information Highway, информационная магистраль	інфармацыйная магістраль

ILE Integrated Language Environment, интегрированная языковая среда (разработки программ)	інтэграванае моўнае асяроддзе (распрацоўкі праграм)
ILMI Interim Local Managemant Interface,промежуточный интерфейс локального управления	прамежкавы інтэрфейс лакальнага кіравання
IMAC ISDN Media Access Control, уровень управления доступом к среде передачи данных в сетях ISDN	узровень кіравання доступам да асяроддзя перадачы звестак у сетках ISDN.
IMAP Interactive Main Accsess Protocol, протокол интерактивного доступа к электронной почте	пратакол інтэрактыўнага доступу да электроннай пошты
IMR Integrated Miltiport Repeater, интегральный многопортовый ретранслятор	інтэгральны многапартовы рэтранслятар
IMS	
1. information managment system,	
1)информационно-управляющая система,	інфармацыйна-кіруючая сістэма,
2)система управления информацией (иерархическая система управления базами данных, разработанная фирмой IBM);	сістэма кіравання інфармацыяй (іерархічная сістэма кіравання базамі звестак, распрацаваная фірмай IBM);
2. Integration of Management Systems. объединение административных систем	аб'яднанне адміністратыўных сістэм
INM Internet Network Management, администрирование в сети Internet	адміністраванне ў сетцы Internet
IOS integrated office system, интегрированная офисная система	інтэгріраваная офісная сістэма
IP	
1. image processing, обработ-	апрацоўка выяваў;

ка изображений;	
2.Internet Protocol, межсетевой протокол (первоначально разработанный для сети Internet)	міжсеткавы пратакол (першапачаткова распрацаваны для сеткі Internet)
IPS image processing system, система обработки изображений	сістэма апрацоўкі выяваў
IPX Internetwork Packet Exchange, межсетевой обмен пакетами (протокол фирмы Novell)	міжсеткавы абмен пакетамі (пратакол фірмы Novell)
IRQ interruption request, запрос на прерывание	запыт на перапыненне
IRS information retrieval system, информационно-поисковая система	інфармацыйна-пашуковая сістэма
ISA Industry Standart Architecturem, промышленная стандартная архитектура (тип системной шины)	прамысловая стандартная архітэктура (тып сістэмнай шыны)
ISAM Indexed Sequential Acess Method, индексно-последовательный метод доступа	індэксна-паслядоўны метад доступу
ISDN Integrated Services DIgital Network, цифровая сеть с комплексными услугами	лічбавая сетка з комплекснымі паслугамі
ISP Internet Service Provider, поставщик сервиса в сети Internet (через узел с прямым доступом к Internet по протоколу IP)	пастаўшчык сэрвісу у сетцы Internet (праз вузел з непасрэдным доступам да Internet па пратаколу IP)
ISR informaion storage and retrieval, хранение и поиск информации	захаванне і пошук інфармацыі
ISSA Information Systems Security Association, Ассоциация защиты информационных систем (США)	Асацыяцыя абароны інфармацыйных сістэм (ЗША)
ISV	
1.Independent Software Vendor	незалежная фірма-распрацоў-

,независимая фирма-разработчик программного обеспечения;	шчык праграмнага забеспячэння;
2.Information System Vendor, поставщик информационных систем	пастаўшчык інфармацыйных сістэм

J

JAD Joint application development, совместная разработка приложений	сумесная распрацоўка дастасоўных праграм
JCL Job Control Language, язык управления заданиями	мова кіравання заданнямі
JPEG Joint Photografic Expert Group, 1)объединенная экспертная группа по фотографии, 2)алгоритм сжатия неподвижного изображения, разработанный этой группой	Аб'яднаная экспертная група па фатаграфіі, алгарытм сціскання нерухомай выявы, распрацаваны гэтай групай

K

KBMC Knowlege Base Management System, система управления базой знаний	сістэма кіравання базай звестак
KBS Knowlege Base System, система баз знаний, СБЗ	сістэма базаў звестак, СБЗ

L

LAP Link Access Protokol, протокол доступа к каналу связи для модемов	пратакол доступу да канала сувязі
LAMP Link Access Protokol for Modems, протокол доступа к каналу связи для модемов	пратакол доступу да каналу сувязі для мадэмаў

LAT Local Area Transport, передача в локальной сети (протокол)	перадача ў лакальнай сетцы (пратакол)
LATA local access and transport area, область локального доступа и передачи (географическая зона, обслуживаемая одной RBOC)	вобласць лакальнага доступа і перадачы (геаграфічеcкая зона, якую абслугоўвае адна RBOC)
LAU LAN Access Unit, блок(устройство доступа к локальной сети)	блок(уладжанне)доступу да лакальнай сеткі
LEC local exange carrier, 1)местная телефонная сеть 2)фирма-владелец местной телефонной сети	1) мясцовая тэлефонная сетка 2) фірма-уладальнік мясцовай тэлефоннай сеткі
LED Light-Emitting Diode, светодиод	светадыед
LEL Link, Embed and Launch-to-Edit, компановка и запуск на редактирование (технология, позволяющая автоматически загружать другое приложение при обращении к документу)	кампаноўка ізапуск на рэдагаванне (тэхналогія, якая дазваляе аўтаматычна загружаць другія дастасоўныя праграмы пры звароце да дакумента)
LLC Logical Link Control, управление логическими связями (протокол)	кіраванне лагічнымі сувязямі (пратакол)
LMI Local Management Interface, интерфейс локального управления в сети	інтэрфейс лакального кіравання ў сетцы
LNM LAN Network Manager, программа управления локальной сетью	праграма кіравання лакальнай сеткай
LQ letter quality, режим высококачественной печати	рэжым высокаякаснага друку
LRU Last (Least) Recently Used, " наиболее давно использовавшийся" (алгоритм замещения блоков информации в двухуровневой памяти)	"найбольш даўно выкарыстоўваемы" (алгарытм замяшчэння блокаў інфармацыі ў двухузроўневай памяці)

LS	
1.Library Server, библиотечный сервер	бібліятэчны сэрвер
2.Lisensing System, система лицензирования	сістэма ліцэнзавання
LSAPI Lisense Server Application Programming Interface, интерфейс прикладного программирования для сервера контроля лицензий (программное средство в составе ОС и приложений, позволяющее контролировать фактическое исполнение лицензионных программ в сети)	інтэрфейс дастасоўнага праграмавання для сэрвера кантролю ліцэнзій (праграмны сродак у складзе АС і дастасаванняў забеспячэння, які дазвале кантраляваць фактычнае выкананне ліцэнзійных праграм у сетцы)
LU Logical Unit, логический блок	лагічны блок
LUG Local User Group, локальная группа пользователей	лакальная група карыстальнікаў
LVM Logical Volume Manager, программа управления логическими томами	праграма кіравання лагічнымі тамамі

M

MAC Media Access Control, управление доступом к среде передачи(стандарт сетей Ethernet)	кіраванне доступам да асяроддзя перадачы (стандарт сетак Ethernet)
MAN metropoliton area network, общегородская сеть	агульнагарадская сетка
MAPI Messaging Application Programming Interface, интерфейс программирования приложений электронной почты	інтэрфэйс праграмавання дастасаваннямі электроннай пошты (прапанаваны фірмай Microsoft)
MAS Multimedia Access System, система доступа к данным мультимедиа	сістэма доступу да звестак мультімедыя
MAU	
1.medium attachment unit, блок	блок доступу да звестак му-

доступа к среде (передачи данных)	льтымедыя
2.multistation (multi) access unit, устройство множественного доступа	уладжанне множнага доступу
MDC multi-device controller, контроллер нескольких переферийных устройств	кантролер некалькіх перыферыйных уладжанняў
MDI	
1.Medium Dependent Interface, интерфейс, зависящий от среды (передачи данных)	інтэрфейс, залежны ад асяроддзя
2.Multiple Document Interface, интерфейс для работы с несколькими документами	інтэрфейс для работы з некалькімі дакументамі
MFC Microsoft Foundation Classes, базовые классы объектов фирмы Microsoft	базавыя класы аб'ектаў фірмы Microsoft
MH modular hab, модульный концентратор	модульны канцэнтрата,
MHS	
1.Massage Handling Service, служба обработки сообщений (протокол фирмы Novell для связи с системами электронной почты);	служба апрацоўкі паведамленняў(пратакол фірмы Novell для сувязі з сістэмамі электроннай пошты);
2.Massage Handling System, система обработки сообщений	сістэма апрацоўкі звестак
MI management interface, интерфейс управления	інтэрфейс кіравання
MIB Management Information Base, административная база данных	адміністратыўная база звестак
MIDI Musical Instrument Device, интерфейс электромузыкальных инструментов	інтэрфей электамузыкальных інструментаў
MIF Management Information File, файл административной информации	файлы адміністратыўнай інфармацыі

MII Medium Independent Interface, интерфейс, независимый от среды передачи данных	інтэрфейс, незалежны ад асяроддзя перадачы звестак
MLID Multiple Link Interface Driver, многоканальный интерфейсный драйвер	шматканальны інтэрфейсны драйвер
MLS Multilevel Security, многоуровневая защита данных	шматузроўневая ахова звестак
MMPM Multimedia Presentation Manager, программа управления презентацией с использованием мультимедиа	праграмма кіравання прэзентацыяй з выкарыстаннем мультымедыя
MMS Manufacturing Messaging Specification, спецификация производственной службы сообщений(стандарт для передачи сообщений внутри предприятия)	спецыфікацыя вытворчай службы паведамленняў(стандарт для перадачы звестак унутры прадпрыемства)
MNI mobil network integration, объединение сетей подвижной связи	аб'яднанне сетак рухомай сувязі
MNP Microcom Network Protocol, сетевой протокол Microcom (семейство протоколов, обеспечивающих исправление ошибок и сжатие данных; разработаны фирмой Microcom и признаны стандартами в области модемов)	сеткавы пратакол Microcom (сям'я пратаколаў, якія забяспечваюць выпраўленне памылак і сціскание звестак; распрацаваны фірмай Microcom і прызнаны стандартамі у галіне мадэмаў)
MO magneto-optical, магнитооптический	магнітаааптычны
MOB movable object block, перемещаемый фрагмент объекта, спрайт	перамяшчаемы фрагмент аб'екту, спрайт
MOD magneto-optical disk, магнитооптический диск	магнітаа птычны дыск
MOM manager of manegers, "администратор администраторов" (принцип распределенного управления сетями передачи функциональной обработки ло-	"аміністратар адміністратараў"(прынцып размеркаванага кіравання сеткамі з перадачай функцый апрацоўкі лакальным сэрверам, але з захаванн

кальным серверам, но с сохранением централизованного контроля работы всей сети)	цэнтралізованнага кантролю за работай усей сеткі)
MOSPF Multicast Open Shortest Path First, предпочтительное предоставление кратчайшего пути (сетевой протокол групповой рассылки)	пераважнае выяўленне карацейшага шляху (сеткавы пратакол групавой рассылкі)
MP multiprocessing, мультипроцессорная обработка	мультыпрацэсарная апрацоўка
MPC multi-purpos communication, многоцелевая система связи	шматмэтавая сістэма сувязі
MPEG Motion Picture Experts Group.	
1)экспертная группа по кинематографии,	экспертная група па кінематаграфіі
2)алгоритм сжатия подвижного изображения,разработанный этой группой	алгарытм сціскання рухомай выявы. распрацаваны гэтай групай
MPP Massively Parallel Processing. обработка данных с массовым параллелелизмом	апрацоўка звестак з масавым паралелізмам
MPR MultiProtocol Router, многопротокольный маршрутизатор	шматканальны маршрутызатар
MPTN Multiprotocol Transport Network,сеть с многопротокольной передачей данных	сетка з шматпратакольнай перадачай звестак
MQI Message Queue Interface,интерфейс очередей сообщений	інтэрфейс чаргі паведамленняў
MRCI Microsoft Realtime Compression Interface, интерфейс сжатия данных в реальном времени фирмы Microsoft	інтэрфейс сціску звестак у рэальным часе фірмы Microsoft
MSH Multi Servise Hub,многоцелевой концентратор,обслуживающий сети различных типов	шматмэтавы канцэнтратар (які абслугоўвае сеткі розных тыпаў)
MSL Mirrored Server Link, за-	задубліраваная сувязь сэрвераў

дублированная сеть серверов	
MTF Microsoft Tape Format,формат магнитной ленты фирмы Microsoft	фарматы магнітнай стужкі фірмы Microsoft
MTNT Multiple Technology Network Testbed, многофункциональный стенд для испытаний сетевых технологий	многофункцыйны стэнд для выпрабаванняў сеткавых тэхналогій
MVS	
1.multiply virtual storage многосегментная виртуальная память	шматсегментная віртуальная памяць
2.MultiVideo System, система мультивидео	сістэма мультывідэа

N

NACSE National Assotiation of Communication Systems Engineers, Национальная ассоциация инженеров по системам связи (США)	Нацыянальная асацыяцыя інжынераў па сістэмах сувязі (ЗША)
NAP 1. network access point, точка доступа к сети	пункт доступу да сеткі
2. Network Applications Platform, платформа сетевых приложений (разработана фирмой Unisys)	платформа сеткавых дастасаванняў (распрацавана фірмай Unisys)
NAPI Network Application Program Interface, сетевой интерфейс прикладного программирования	сеткавы інтэрфейс дастасоўнага праграмавання
NAS 1. Network Administration System, система сетевого администрирования	сістэма сеткавага адміністравання
2. Network Application Support, поддержка сетевых приложений (архитектура корпорации	падтрымка сеткавых дастасаванняў (архітэктура карпарацыі Digital Equipment для сетак,

Digital Equipment для сетей, содержащих различные платформы)	якія ўтрымліваюць розныя платформы)
NCD Network Call Distributor, механизм распределения вызовов в сети	механізм размеркавання вызаваў у сетцы
NCL Network Control Language, язык управления сетью	мова кіравання сеткай
NCS 1. Network Computing System, система сетевой обработки	сістэма апрацоўкі ў сетках
2. network control system, система управления сетью	сістэма кіравання сеткай
NCSA	
1. National Center for Supercomputing Applications, Национальный центр прикладных систем для суперкомпьютеров (при университете штата Иллинойс, США)	Нацыянальны цэнтр дастасоўных сістэм для суперкамп'ютэраў (пры ўніверсітэце штата Ілліноўс, ЗША)
2. National Computer Security Assotiation, Национальная ассоциация компьютерной безопасности	Нацыянальная асацыяцыя камп'ютарнай бяспекі
NDIS Network Driver Interface Specification, спецификация интерфейсов сетевых драйверов (стандарт фирмы Microsoft)	спецыфікацыя інтэрфейсаў сеткавых драйвераў (стандарт фірмы Microsoft)
NDM Network Data Mover, программа управления передачей данных в сети	праграма кіравання перадачай звестак у сетцы
NDMS NetWare Distributed Management Services, службы распределенного администрирования в NetWare (операционной системе фирмы Novell)	службы размеркаванага адміністравання у NetWare (аперацыйнай сістэме фірмы Novell)
NDS NetWare Directory Services, (глобальная) служба каталогов NetWare	(глабальная) служба каталогаў NetWare

NEP network entry point, точка входа в сеть	пункт уваходу ў сетку
NFS	
1. Network File Service, сетевой файловый сервис (протокол)	сеткавы файлавы сэрвіс (пратакол)
2. Network File System, сетевая файловая система (предложена фирмой Sun)	сеткавая файлавая сістэма (прапанована фірмай Sun)
NIF Node Information Frame, фрейм информации о сетевом узле	фрэйм інфармацыі аб сеткавым вузле
NI-HM nickel metal-hydride, никельметаллгибридная (батарея)	нікельметалгібрыдная (батарэя)
NII National Information Infrastructure, национальная информационная инфраструктура (США)	нацыянальная інфармацыйная інфраструктура (ЗША)
NIP nonimpact printer, принтер безударного действия	прынтэр ненаціскнога дзеяння
NITS National Institute of Standards and Technologies, Национальный институт по стандартам и технологиям (США)	Нацыянальны інстытут па стандартах і тэхналогіях (ЗША)
NITC National Information Technology Center, Национальный центр информационных технологий (США)	Нацыянальны цэнтр інфармацыйных тэхналогій (ЗША)
NL Natural Language, естественный язык	натуральная мова
NLM NetWare Loadable Module, загружаемый модуль NetWare (приложение, выполняемое на сервере локальной сети под управлением сетевой операционной системы NetWare фирмы Novell)	загружаемы модуль NetWare (дастасаванне, якое выконваецца на сэрверы лакальнай сеткі пад кіраваннем сеткавай аперацыйнай сістэмы NetWare фірмы Novell)
NLQ Near Letter Quality, режим высококачественной печати принтера (на уровне пишущей	рэжым высокаякаснага друку прынтэра (на ўзроўні пішучай машынкі)

машинки)

NMS

1. NetWare Management System, система сетевого администрирования в NetWare (операционной системе фирмы Novell) — сістэма сеткавага адміністравання ў NetWare (аперацыйнай сістэме фірмы Novell)

2. Network Management Station, станция управления сетью — станцыя кіравання сеткай

NMVT Network Management Vector Transport, векторная (направленная) передача данных управления сетью (формат, тип сообщения SNA для пересылки управляющей информации) — вектарная (накіраваная) перадача звестак кіравання сеткай (фармат, тып паведамлення SNA для перасылкі кіравальнай інфармацыі)

NN network node, узел сети — вузел сеткі

NNCP network node control point, пункт управления узлами сети — пункт кіравання вузламі сеткі

NNI network-to-network interface, межсетевой интерфейс (в частности, в сетях ATM) — міжсеткавы інтэрфейс (у прыватнасці, у сетках ATM)

NOS network operating system, сетевая операционная система — сеткавая аперацыйная сістэма

NPS network printing service, сетевая служба печати — сеткавая служба друку

NSE Network Services Engine, механизм сетевого обслуживания — механізм сеткавага абслугоўвання

NSTL National Software Testing Laboratory, Национальная лаборатория тестирования программного обеспечения(США) — Нацыянальная лабараторыя тэставання праграмнага забеспячэння(ЗША)

O

O&M operation and maintenance, эксплуатация и техническое обслуживание — эксплуатацыя і тэхнічнае абслугоўванне

OC

1. office communications, учрежденческая связь — сувязь устаноў

2. optical carrier, оптоволоконная линия связи — оптавалаконная лінія сувязі

OCE Open Collaboration Environment, открытая среда коллективной работы — адкрытае асяроддзе калектыўнай працы

OD (O/D) on demand, по требованию, по запросу — па патрабаванню, па запыту

ODA Open Document Architecture, открытая архитектура обработки документов (см. также ODMA) — адчыненая архітэктура апрацоўкі дакументаў (гл. таксама ODMA)

ODAPI Open Database Application Programming Interface, открытый интерфейс прикладного программирования баз данных — адчынены інтэрфейс дастасоўнага праграмавання баз звестак

ODBC (ODC) Open Database Connectivity, открытые средства связи с базами данных (стандартный интерфейс фирмы Microsoft) — адчыненыя сродкі сувязі з базамі звестак (стандартны інтэрфейс фірмы Microsoft)

ODL object definition language, язык описания объектов — мова апісання аб'ектаў

ODMA Open Document Management Architecture, открытая архитектура управления документами (интерфейс прикладного программирования для связи клиентов с DMS) — адчыненая архітэктура кіравання дакументамі (інтэрфейс дастасоўнага праграмавання для сувязі кліентаў з DMS)

OEM Original Equipment Manufacturer, фирма-изготовитель комплектного (комплексного) оборудования, поставщик систем — фірма-вытворца камплектнага (комплекснага) абсталявання, пастаўшчык сістэм

OID object identifier, идентификатор объекта — ідэнтыфікатар аб'екта

OLB object location broker, программа-брокер местоположения объектов — праграма-брокер месцазнаходжання аб'ектаў

ния объектов

OLE Object Linking and Embedding, объектная компоновка (технология фирмы Microsoft)	аб'ектная кампаноўка (тэхналогія фірмы Microsoft)
OLI Optical Line Interface, интерфейс оптических линий связи	інтэрфейс аптычных ліній сувязі
OLTP on-line transaction processing, оперативная обработка транзакций	аператыўная апрацоўка транзакцый
OMW Object Management Workbench, инструментальные средства объектного управления	інструментальныя сродкі аб'ектнага кіравання
ONA Open Network Architecture, открытая сетевая архитектура	адчыненая сеткавая архітэктура
OODB object-oriented database, объектно-ориентированная база данных	аб'ектна-арыентаваная база звестак
OOPS object-oriented programming system, объектно-ориентированная система программирования	аб'ектна-арыентаваная сістэма праграмавання
OSF Open Software Foundation, Фонд открытого программного обеспечения (консорциум компаний-разработчиков)	Фонд адчыненага праграмнага забеспячэння (кансорцыум кампаній-распрацоўшчыкаў)
OSI Open Systems Interconnection, взаимодействие открытых систем (семиуровневая модель сетевых протоколов, разработанная ISO)	узаемадзеянне адчыненых сістэм (сяміўзроўневая мадэль сеткавых пратаколаў, распрацаваная ISO)
OSI/TP Open Systems Interconnection/Transaction Processing, обработка транзакций в среде OSI (стандарт)	апрацоўка транзакцый у асяроддзі OSI (стандарт)
OSME Open Systems Message Exchange, обмен сообщений в открытых системах	абмен паведамленняў у адчыненых сістэмах

OSPF Open Shortest Path First, "первым выбирается кратчайший путь" (сетевой протокол маршрутизации)	"першым выбіраецца карацейшы шлях" (сеткавы пратакол маршрутызацыі)
OT object technology, объектная технология	аб'ектная тэхналогія
OTF Open Tape Format, открытый формат лент (стандарт)	адчынены фармат стужак (стандарт)
OURS Open User Recommended Solutions, "Технические решения, рекомендуемые пользователям ткрытых систем" (группа, занимающаяся вопросами совместимости и управления в распределенных средах, включающих продукты разных поставщиков)	"Тэхнічныя рашэнні, прапанаваныя карыстальнікам адчыненых сістэм" (група, якая займаецца пытаннямі сумяшчальнасці і кіравання ў размеркаваных асяроддзях, што ўключаюць прадукты розных пастаўшчыкоў)

P

PABX private automatic branch exchange, учрежденческая АТС с исходящей и входящей связью (с городом)	АТС установы з выходзячай і ўваходзячай сувяззю (з горадам)
PAD packet assembly and disassembly, формирование и декомпозиция (распаковка) пакетов	фармаванне і дэкампазіцыя (распакоўка) пакетаў
DAMA preassigned multiple access, множественный доступ с жестким закреплением каналов	множны доступ з жорсткім замацаваннем каналаў
PARIS Packetized Automatic Routing Integrated System, интегрированная система автоматизированной маршрутизации пакетов (разработана фирмой IBM)	інтэграваная сістэма аўтаматызаванай маршрутызацыі пакетаў (распрацавана фірмай IBM)
PC Personal Computer, персональный компьютер, ПК	персанальны камп'ютар, ПК
PCB printed circuit board, пе-	друкаваная плата

чатная плата	
PCL Printer Control Language, язык управления принтерами	мова кіравання прынтэрамі
PCM plug-compatible manufacturer, производитель плат, совместимых по разъему	вытворца плат, сумяшчальных па раз'ему
PCMCIA Personal Computer Memory Card International Assotiation. 1) Международная ассоциация производителей плат памяти для персональных компьютеров 2) одноименный стандарт на средства расширения портативных ПК	1) Міжнародная ас ацыяцыя вытворцаў плат памяці для персанальных камп'ютэраў 2) аднайменны стандарт на сродкі пашырэння партатыўных ПК
PDA Personal Digital Assistant, персональный цифровой ассистент, электронный секретарь (тип портативного компьютера)	персанальны лічбавы асістэнт, электронны сакратар (тып партатыўнага камп'ютэра)
PDB protocol data block, протокольный блок данных	пратакольны блок звестак
PDF Portable Document Format, формат переносимого документа (в настольных издательских системах)	фармат пераноснага дакумента (у настольных выдавецкіх сістэмах)
PDL Page Description Language, язык описания страниц	мова апісання старонак
PDQ Parallel Data Query, параллельный запрос данных	паралельны запыт звестак
PDU protocol data unit, протокольный блок данных	пратакольны блок звестак
PG presentation graphics, презентационная графика	прэзентацыйная графіка
PGA pin grid array, корпус ИС с матрицей штырьковых выводов	корпус ІС з матрыцай штыравых вывадаў
PGP Pretty Good Privacy, "надежная конфиденциальность" (алгоритм шифрования)	"надзейная канфідэнцыяльнасць" (алгарытм шыфравання)

PIC Picture Image Compression, сжатие неподвижных изображений (формат графических файлов)	сціскание нерухомых выяленняў (фармат графічных файлаў)
PIF program information file, файл информации о программе	файл інфармацыі аб праграме
PIM Personal Information Manager, персональный информационный менеджер (програма организации распорядка дня)	персанальны інфармацыйны менеджэр (праграма эрганізацыі распарадку дня)
PL programming language, язык программирования	мова праграмавання
PMA Physical Medium Attachment, подсоединение к физической среде (передачи данных)	далучэнне да фізічнага асяроддзя (перадачы звестак)
PNP plug-and-play, "подсоедини и работай" (стандарт автоматической настройки конфигурации)	"далучай і працуй" (стандарт аўтаматычнай настройкі канфігурацыі)
POSIX Portable Operating System Interface, интерфейс переносимых операционных систем (государственный стандарт США для обеспечения переносимости прикладных програм на разные платформы в среде Unix)	інтэрфейс пераносных аперацыйных сістэм (дзяржаўны стандарт ЗША для забеспячэння пераноснасці дастасоўных праграм на розныя платформы ў асяроддзі Unix)
POST Procedure Of Self-Testing, процедура (начального) самотестирования	працэдура (пачатковага) саматэставання
PPL process-to-process linking, связь между процессами	сувязь паміж працэсамі
PPP Point-to-Point Protocol, протокол двухточечной связи	пратакол двухпунктавай сувязі
PREP PowerPC Reference Platform, эталонная платформа PowerPC (документ, разработанный IBM и Apple и определяющий совместимость с процессором PowerPC)	эталонная платформа PowerPC (дакумент, які распрацаваны IBM і Apple і азначае сумяшчальнасць з працэсарам PowerPC)
PTF Program Temporary Fixes,	

временные исправления в программе	часовыя папраўкі ў праграме
PTM packet transfer mode, режим пакетной передачи	рэжым пакетнай перадачы
PVC	
1. permanent virtual circuit, постоянный виртуальный канал	пастаянны віртуальны канал
2. permanent virtual connection, постоянное виртуальное соединение	пастаяннае віртуальнае злучэнне

Q

QBE Query by Example, запрос по образцу	запыт па ўзору
QBF Query by Form, запрос через форму	запыт праз форму
QBM Query by Model, запрос по модели	запыт па мадэлі
QIC quarter-inch cartridge, 1/4-дюймовый картридж	1/4-дзюймовы картрыдж

R

RACF Resource Access Control Facility, средства управления доступом к ресурсам (система защиты данных в хост-машинах фирмы IBM)	сродкі кіравання доступам да рэсурсаў (сістэма абароны звестак у хост-машынах фірмы IBM)
RAID Redundant Array of Inexpensive Drives (Disks), матрица недорогих дисковых накопителей с избыточностью (тип дисковой памяти с резервированием и дублированием данных)	матрыца танных дыскавых накапляльнікаў з лішкам (тып дыскавай памяці з рэзерваваннем і дубліраваннем звестак)
RAS	
1. Reliability, Availability and Serviceability, надежность, работоспособность и удобство эксплуатации (аппаратуры)	надзейнасць, працаздольнасць і зручнасць эксплуатацыі (апаратуры)
2. Remote Access Server, сервер дистанционного доступа	сервер дыстанцыйнага доступу
RC remote control, дистанционное управление	дыстанцыйнае кіраванне
RDA Remote Database Access, дистанционный доступ к базам данных	дыстанцыйны доступ да базаў звестак
RDBMS relational database management system, система управления реляционными базами данных	сістэма кіравання рэляцыйнымі базамі звестак
RGB Red-Green-Blue, красный-зеленый-синий (система цветопередачи)	чырвоны-зялены-сіні (сістэма колерaперадачы)
RISC Redused Instruction Set Computer, ЭВМ с сокращенным набором команд	ЭВМ са скарочаным наборам каманд
RJE Remote Job Entry, дистанционный ввод заданий	дыстанцыйны ўвод заданняў
RLE run-length encoding, групповое кодирование (в растровой графике)	групавое кадаванне (у растравай графіцы)
RMON Remote Monitoring,	
1) дистанционный сбор административной информации	1) дыстанцыйны збор адміністратыўнай інфармацыі
2) среда дистанционного контроля сети (стандарт)	2) асяроддзе дыстанцыйнага кантролю сеткі (стандарт)
RPC Remote Procedure Call, дистанционный вызов процедур (сетевого администрирования)	дыстанцыйны выклік працэдур (сеткавага адміністравання)
RPG report program generator, генератор отчетов (результатов анализа данных)	генератар справаздач (вынікаў аналізу звестак)
RPL Remote Program Load, дистанционная загрузка прог-	дыстанцыйная загрузка праграм

рамм	
RPM rotations per minute, (число) оборотов в минуту	(лік) абаротаў у хвіліну
RQBE relational query by example, реляционный запрос по образцу	рэляцыйны запыт па ўзору
RQS Recoverable Queuing Service, обслуживание очередей (транзакций) с восстановлением при отказах	абслугоўванне чэргаў (транзакцый) з аднаўленнем пры адмовах
RTOS Real-Time Operating System, операционная система реального времени	аперацыйная сістэма рэальнага часу
RTP Rapid Transport Protocol, протокол ускоренной передачи данных (составная часть HPR)	пратакол паскоранай перадачы звестак (састаўная частка HPR)

S

SAA System Application Architecture, архитектура системных приложений(предложена фирмой IBM для соединения различных платформ в сети)	архітэктура сістэм дастасоўных праграм(прапанавана фірмай IBM для аб'яднання розных платформаў у сеткі)
SAVE Secure Access Facility for Enterprise,средства доступа к защищенным данным в сети масштаба предприятия	сродкі доступу да абароненых звестак у сетцы маштаба прадпрыемства
SAM 1.Secure Access Management, управление защищенным доступом	кіраванне абароненым доступам
2.System Administrator Means инструментальные средства системного администратора	інструментальныя сродкі сістэмнага адміністратара
SAS single attachment station. станция с единственны подключением (к сети)	станцыя з адзінкавым падключэннем (да сеткі)
SCS structured cabling system. структурированная кабельная система	структураваная кабельная сістэма

SCSI Small Computer System Interface, интерфейс малых вычислительных систем(стандарт)	інтэрфейс малых вылічальных сістэм (стандарт)
SDC Synchronous Data Compression сжатие синхронных потоков данных (технология фирмы Motorola)	уціскання сінхронных патокаў звестак(тэхналогія фірмы Motorola)
SDDI Schielded Distibuted Data Interface, распределенный интерфейс передачи данных по экранированной витой паре	размеркаваны інтэрфейс перадачы звестак па экранаванай вітай пары
SDLC Synchronous Data Link Cont- rol, синхронное управление передачей данных (сетевой протокол)	сінхроннае кіраванне перадачай звестак(сеткавы пратакол)
SDMA space-division multiple access, множественный доступ с пространственным разделением каналов	множны доступ з раздзяленнем каналаў у прасторы
SE standart edition, стандартная редакция (версия программного продукта)	стандартная рэдакцыя(версія праграмнага прадукта)
SEE Software Engineering Enviroment, среда разработки програм	асяроддзе распрацоўкі праграм
SES Small Energy System,интеллектуальная система энергоснабжения	інтэлектуальная сістэма энергазабеспячэння
SFS Shared File Server, файл-сервер коллективного доступа	файл-сервер калектыўнага доступу
SGML Standart Generalized (General) Markup Language, стандартный обобщенный язык описания документов	стандартная абагульненая мова апісання дакументаў
SH stackable hub, наращиваемый концентратор(допускающий вклю-	нарошчваемы канцэнтратар(што дапускае ўключэнне ў каскад)

чение в каскад)	
SIG Special Interest Group, специальная группа (конечных пользователей) по какой-либо проблеме (в составе Ассоциации по вычислительной технике США)	спецыяльная група(канцавых карыстальнікаў) па якойсьці праблеме(у складзе Асацыяцыі па вылічальнай тэхніцы ЗША)
SINC single-image network compu- ting,единое представление сетевых вычислений	адзінае прадстаўленне сеткавых вылічэнняў
SLAP Serial Line Access Protocol протокол доступа к последовательному каналу	пратакол доступу да паслядоўнага канала
SM Smart Card,интеллектуальная карточка(содержащая микропроцессор)	інтэлектуальная картка(якая ўтрымлівае мікрапрацэсар)
SMA System Monitor Architecture, архитектура системного мониторинга	архітэктура сістэмнага маніторынга
SMDS Switched Multimegabit Data Service,служба коммутируемой мультимегабитной передачи данных (набор спецификаций фирмы Bell Communications)	служба камутуемай мульцімегабітнай перадачы звестак (набор спецыфікацый фірмы Bell Communications)
SMF Standart Messaging Format, стандартный формат передачи сообщений	стандартны фармат перадачы звестак
SMP 1.imple Management Protocol упрощенный протокол управления	спрошчаны пратакол кіравання
2.symmetrical multiple processor, симметричный процессор	сіметрычны мультыпрацэсар
3.Symmetrical Multiprocessing, симметричная мультипроцессорная обработка	сіметрычная мультыпрацэсарная апрацоў
SMT Station Management, управление станциями (протокол,входящий в специфику FDDI)	кіраванне станцыямі(пратакол, які ўваходзіць у спецыфікацыю FDDI)
SMTP Simple Mail Transfer	спрошчаны пратакол электроннай

Protocol, упрощенный протокол электронной почты (стандарт)	пошты
SNA System Network Architercure, сетевая архитектура систем(сетевой протокол, предложенный фирмой IBM)	сеткавая архітэктура сістэм (сеткавы пратакол,прапанаваны фірмай IBM)
SNAP Standart Network Access Protocol, стандартный протокол доступа к сети	стандартны пратакол доступу да сеткі
SPA Software Publishers Association, Ассоциация издателей программных продуктов	Асацыяцыя выдаўцоў праграмных прадуктаў
SPC standart peripheral controller,контроллер стандартных периферийных устройств	кантролер стандартных перыферыйных уладжанняў
SPEC System Performance Evaluation Cooperative,группа по оценке системной производительности (занимающаяся стандартизацией соответствующих тестов)	група па ацэнцы сістэмнай прадукцыйнасці (якая займаецца стандартызацыяй адпаведных тэстаў)
SQA software quality assurance, обеспечение качества программного обеспечения	забеспячэнне якасці праграмнага забеспячэння
SQL Structured Query Language, язык структурированных запросов	мова структураваных запытаў
SRB source route bridging, мостовая передача с маршрутизацией от источника (протокол, предложенный фирмой IBM)	мастовая перадача з маршрутызацыяй ад крыніцы (пратакол, прапанаваны фірмай IBM)
SRP source routing protocol, протокол маршрутизации от источника (связной протокол)	пратакол маршрутызацыі ад крыніцы(сувязны пратакол)
STDMA space-time division multiple access, множественный доступ с пространственно-временным разделением каналов	множны доступ з прасторава-часавым раздзяленнем каналаў
STP 1.Shielded Twisted Pair,	экранаваная вітая пара

экранированная витая пара

2.Signal Transfer Point, пункт передачи сигнала(в сети) — пункт перадачы сігнала (у сетцы)

SWS structured wiring system, структурированная система кабельной разводки — структураваная сістэма кабельнай разводкі

T

TAPI Telephony Application Programming Interface, интерфейс программирования приложений телефонной связи (стандарт, предложенный фирмами Microsoft и Intel) — інтэрфейс праграмавання дастасоўных праграм тэлефоннай сувязі (стандарт, прапанаваны фірмамі Microsoft і Intel)

TCP/IP Transmission Control Protocol/Intetnet Protocol, протокол управления передачей/межсетевой протокол (стандарт) — пратакол кіравання перадачай/міжсеткавы пратакол

TDM time-division multiplexing, мультиплексирование с разделением времени (временным уплотнением каналов) — мультыплексаванне з раздзяленнем часу (часавым ушчыльненнем каналаў)

TDMA Time Division Multiple Access, множественный доступ с временным разделением каналов — множны доступ з часавым раздзяленнем каналаў

TFT thin-firm transistor, тонкоплёночный транзистор — тонкаплёначны транзістар

TIFF Tagged Image File Format, теговый формат файла изображения (промышленный стандарт хранения изображения в виде упакованных полей) — тэгавы фармат файла выявы (прамысловы стандарт захавання выявы ў выглядзе ўпакаваных палеў)

TLU table look-up, табличный поиск — таблічны пошук

TP 1.transaction processing, обработка транзакций — апрацоўка транзакцый

2.Transport Protocol, транспортный протокол — транспартны пратакол

3.twisted pair, витая пара — вітая пара

TPC Transaction Processing Council,

1)Совет по обработке транзакций; — Савет па апрацоўцы транзакцый;

2)одноимённый набор стандартов для тестирования СУБД — аднача́совы набор стандартаў для тэсціравання СКБЗ

TPI tracks per inch, число дорожек на дюйм — колькасць дарожак на дэюйм

TPS transaction per second, число транзакций в секунду — колькасць транзакцый у секунду

TSR

1.terminate-and-stay-resident "после выполнения программы остаться в памяти" (тип резидентной программы) — "пасля выканання праграмы застацца ў памяці"(тып рэзідэнтнай праграмы)

2.Time-Sharing Regime, режим разделения времени — рэжым раздзялення часу

TTS text-to-speech,(преобразование) "текст-в-речь" — (пераўтварэнне)"тэкст-у-мову"

U

UART Universal Asynchronous Reseiver/Transmitter, универсальный асинхронный приемопередатчик — універсальны асінхронный прыемаперадатчык

UDF user-defined function function,функция,определенная пользователем — функцыя, вызначаная карыстальнікам

UDM Uniform Data Model, стандартная модель данных(стандарт взаимодейсвия библиотек многократно используемых программ) — стандартная мадэль звестак (стандарт узаемадзеяння бібліятэк шматразова выкарыстоўваемых праграм)

ULP Upper Layer Protocol — пратакол верхняга ўзроўню

Protocol, протокол верхнего уровня	
UMIG Universal Messaging Interorebility Group,группа по универсальному взаимодействию систем систем передачи сообщений	група па універсальнаму ўзаемадзеянню сістэм перадачы паведамленняў
UNI User(-to-)Network Interface, сетевой интерфейс пользователя (в частности в сетях ATM)	сеткавы інтэрфейс карыстальніка(у прыватнасці,у сетках ATH)
URPC Univeral Remote Procedure Call, универсальная система дистанционного вызова процедур	універсальная сістэма дыстанцыйнага выклику працэдур
USS United States Standart, стандарт США	стандарт ЗША
UTP Unshielded Twisted Pair, неэкранированная витая пара	неэкранаваная вітая пара
UUCP Unix to Unix Copy Program, программа копирования Unix-Unix (шлюз и утилита для доступа к сети Internet из почтовых пакетов локальных сетей)	праграма капіроўкі Unix-Unix (шлюз і ўтыліта для доступу да сеткі Internet з паштовых пакетаў лакальных сетак)

V

VAS value-added carrier, 1) высококачественная арендуемая линия связи 2)компания-владелец сети,предоставляющая дополнительные услуги	1) высакаякасная арэндуемая лінія сувязі 2) кампанія-уладальнік сеткі, якая дае магчымасць карыстацца дадатко мі паслугамі
VAN value-added network,сеть с дополнительными услугами	сетка з дадатковымі паслугамі
VAT Video Audio Teleconference, видео-, аудиотелеконференция	відэа-, аудыётэлеканферэнцыя
VCC virtual channel connection, соединение виртуальных каналов каналов	злучэнне віртуальных каналаў

VCI virtual circuit identifier,идентификатор виртуального канала	ідэнтыфікатар віртуальнага канала
VDI Video Device Interface,интерфейс видеоустройств	інтэрфейс відэаўладжанняў
VDS virus detection system, система обнаружения вирусов	сістэма выяўлення вірусаў
VDT virus display terminal,видеотерминал	відэатэрмінал
VESA Videoel Electronics Standarts(Suppliers) Associations, 1)Ассоциация по стандартам в области видеоэлектроники 2)одноименный тип локальной шины в ПК с сопроцессором фирмы Intel	1)Асацыяцыя па стадартах у галіне відэаэлектронікі (Асацыяцыя вытворцаў сродкаў відэаэлектронікі) 2)аднайменны тып лакальнай шыны у ПК з працэсарам фірмы Intel
VFS virtual file system,система обнаружения вирусов	віртуальная файлавая сістэма выяўлення вірусаў
VIM Vendor Independent Messaging, передача сообщений независимо от фирм-поставщиков (средств электронной почты)	перадача звестак, незалежна ад фірм-пастаўшчыкоў (сродак электроннай пошты)
VIVID Video, Voice, Image and Data,видео,речь,изображение и цифровые данные	відэа,мова,выява і лічбавыя звесткі(мультымедыя)
VLB VESA Local Bus, локальная шина **VESA**	лакальная шына **VESA**
VLIW Very Long Instruction Word,"очень длинное командное слово", широкая команда (архитектура ЭВМ с системой команд сверхбольшой разрядности)	"вельмі доўгае каманднае слова", шырокая каманда (архітэктура ЭВМ з сістэмай каманд зверхвялікай разраднасці)
VLM Virtual Loadable Module, виртуальный загрузочный модуль	віртуальны загрузачны модуль
VPN virtual private network, виртуальная частная сеть	віртуальная прыватная сетка
VRS voice recognation system,	сістэма распазнавання мовы

система распознования речи	
VTAM virtual telecommunication accessmethod, виртуальный телекоммуникационный метод доступа	віртуальны тэлекамунікацыйны метад доступу

W

WABI Windows Application Bihary Interface, двоичный интерфейс приложения среды Windows	двайчны інтэрфейс дастасаванняў асяроддзя Windows
WAN Wide-Area Network Distribution, глобальная сеть	глабальная сетка
WAND Wide-Area Network Distribution, распостранение программ по глобальной сети	распаўсюджанне праграм па глабальнай сетцы
WFS work flow software, программное обеспечение автоматизации деловых процедур (документооборота)	праграмнае забеспячэнне аўтаматызацыі дзелавых працэдур (дакументазвароту)
WORM Write-Once/Read-Many, с однократной записью и многократным считыванием (тип лазерного диска)	з аднаразавай запіссю і шматразовым счытваннем (тып лазернага дыска)
WWW Word-White Web, всемирная "паутина", (глобальная гипертекстовая система в сети Internet)	сусветная "павуціна"(глабальная гіпертэкставая сістэма у сетцы Internet
WYSIWYG What You See Is What You Get, "что видишь, то и получишь" (режим полного соответствия изображения на экране и распечатки)	"што бачыш, то і атрымаеш" (рэжым поўнай адпаведнасці выявы на экране і раздрукоўкі)

X

XCOFF Externed Common Object File Format, расширенный общий формат объектных файлов	пашыраны агульны фармат файлаў аб'ектных файлаў
XDP External Data Presentation ,внешнее представление данных	знешнее прадстаўленне звестак
XE extended edition, расширенная редакция (версия программного прдукта)	пашыраная рэдакцыя
XOR exlusive OR, исключающее ИЛИ	выключальнае АБО [ЦІ]

Y

Y/N yes/no, да/нет	так/не

Z

ZIF zero insertion forse, с нулевым усилием сочленения (соеденитель)	з нулявым намаганнем сазлучэння (злучальнік)
ZIP zigzag-in-line package, плоский корпус со штырьковыми выводами, расположенными зигзагообразно	плоскі корпус з штыркавымі вывадамі, размешчанымі зігзагападобна

Зв. план 1995, паз. 107

Вучэбнае выданне

Англа - руска - беларускі слоўнік асноўных скарачэнняў у галіне інфармацыйных тэхналогій

Складальнікі : Бранцэвіч Петр Юльянавіч,
Кабайла Аляксандр Серафімовіч

Адказны за выпуск Б.Л.Рыжыкаў
Радактар А.М.Баброўская

Падпісана у друк 04.05.96. Фармат 60×84 1/16
Аб'ем 3,43 умоўн.друк.арк. 3,8 ул.-выд.арк. Тыраж 100 экз.
Заказ 360.

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыеэлектронікі
Міністерства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь
Надрукавана на ратапрынце БДУІР. 220027. Мінск, П.Броўкі,6.